

Savuton Suomi 2040 -verkoston esitys hallitusohjelmaan 2011

Tupakointi on suomalaisten terveyden suurin yksittäinen uhka. Se on myös suurin väestöryhmien välisten terveyserojen aiheuttaja. Tupakoinnista aiheutuvien sairauksien hoitoon käytetään yli 10 % terveydenhuoltomme voimavaroista ja kokonaiskustannukset yhteiskunnalle nousevat 2 mrd euroon.

Tupakkatuotteet ovat Suomen ratifioiman Maailman terveystieteiden kansainvälisen tupakkasopimuksen mukaan tuotteita, jotka on valmistettu siten, että ne aiheuttavat käyttäjälleen vaikean riippuvuuden ja ylläpitävät sitä. Tupakkatuotteet sisältävät farmakologisesti aktiivisia aineita, jotka sellaisenaan ja palamistuotteina ovat käyttäjälleen hyvin myrkyllisiä aiheuttaen monia eri sairauksia, kuten syöpiä.

Suomen tupakkalaki ja tupakkapoliittiset muut toimet eivät ole kaikilta osiltaan ratifioimamme tupakkasopimuksen ja sopimusosapuolten yksimielisesti päättämien toimeenpanosuositusten mukaisia. Tupakkalain 1§:n mukaan suomalaisen terveystieteiden yhdeksi tavoitteeksi on säädetty tupakoinnin loppuminen ja sen tulisi näkyä hallitusohjelmissa.

Edellä olevan perusteella kansalaisjärjestöjen ja terveyttä tutkivien laitosten yhteinen Savuton Suomi 2040 -verkosto* esittää kunnioittaen, että uuden hallituksen hallitusohjelmaan otettaisiin tupakkalain 1 §:n tavoitteen toteuttamisen kannalta seuraavat tupakkapoliittiset toimenpiteet:

1. Annetaan valtioneuvoston periaatepäätös siitä, miten savuttomaan Suomeen päästää vuoteen 2040 mennessä ja millä keinoin tupakointi saadaan vähenemään 10 % vuosittain.
2. Tupakkalainsäädäntöä kehitetään tulevilla hallituskaudella siten, että Suomen ratifioiman kansainvälisen tupakkasopimuksen edellyttävät säädösmuutokset tehdään tupakkalakiin sopimusosapuolten yhteisesti päättämien toimeenpanosuositusten mukaisesti.
3. Tupakkatuotteiden hintoja korotetaan tupakkatuotteita verottamalla hyvälle eurooppalaiselle tasolle ja erityisesti niin, että nuorten tupakointia edistävien halpojen tupakkatuotteiden hinnat nousevat euromääräisesti eniten.
4. Tupakkalakia muutetaan siten, että ehkäistään aikaisempaa tehokkaammin tahaton altistuminen syöpävaaralliselle tupakansavulle ja savuttomat elinympäristöt laajenevat.
5. Erityisesti panostetaan väestön tupakoinnin lopettamiseen ja lasten ja nuorten tupakoinnin aloittamisen ehkäisyyn.

*Terveyden edistämistä ja erityisesti tupakkatuotteiden käytön loppumisen tukemista painottavien tahojen edustajat ponnistelevat yhteistyössä savuttoman Suomen saavuttamiseksi vuoteen 2040 mennessä.

Verkostossa on edustajat mm. Terveyden edistämisen keskus ry:stä, Työterveyslaitoksesta, Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta, Suomen ASH ry:stä, Suomen keuhkolääkäriyhdistys ry:stä, Lääkärit tupakkaa vastaan -verkostosta, Hengitysliitto Heli ry:stä, Filha ry:stä ja Suomen Syöpäyhdistys ry:stä.